

Memòria visita al projecte “salut maternal”

- Febrer 2019. Guatemala -

1. Formació del personal del CAP ” La Parroquia” en ecografia bàsica. 21, 22 i 23 de febrer 2019

Dins la formació del personal del Cap en ecografia bàsica s’inclou el maneig de l’ecògraf nou cedit per ”Jica” (agència japonesa de cooperación). La formació es realitza durant les visites programades per realitzar ecografies obstètriques.

Dones visitades: 59

Dia 21/2: 21 dones visitades

Dia 22/2: 38 dones visitades

- Edats: entre 16 i 62 anys: mitja d’edat 28,3 anys
- Gestants: 28 (28 ecografies). No es detecten alteracions, es realitzen dues VCE exitoses
- Visites ginecològiques: 31 (3 ecografies)
- Motius de consulta:
 - Àlgies pelvianes: 7
 - Dolor fosa ilíaca:1
 - Alteracions menstruals: 4
 - Prolapse: 1
 - Control DIU:1
 - Leucorrea: 2
 - Esterilitat:3
 - Revisió ginecològiques: 8
 - Cefalea: 1
 - Prurit genital: 1
 - Gastritis:1
 - Dolor hipogàstric:1

El principal motiu de consulta és la revisió ginecològica (8) i les àlgies pelvianes.

S'informa a la responsable del centre i al personal que la cooperació al CAP es dona per finalitzada, ens agraeixen la tasca realitzada.

Dia **23/2** visita al Cap de "la Taña" intercanvi d'experiències amb el personal i el responsable del Cap. Ens donen les gràcies per aquests anys de cooperació a la zona i el coordinador del centre ens explica els nous projectes que es començaran amb altres agències de cooperació

2. Formació de comares a "La Parroquia" i "La Taña". 21 i 22 de febrer de 2019

Dia 21/2 : Formació de comares a "La Parroquia"

Assistents: 8 comares (només es va avisar a les comares de "Lanzetillo")

Tema: situacions d'alarma a l'embaràs, part i postpart, compartir experiències .

S'entrega kit bàsic, deixem la resta per les comares de la zona

Dia 22/2: Formació de comares a "la Taña" es realitzà

Assistents: 43 comares

Tema: situacions d'alarma a l'embaràs, part i postpart, compartir experiències.

S'entrega Kit bàsic

Comentaris: Problemes amb l'organització o no ho entenen bé o no se'ls informa bé dels dies programats

En principi havíem d'estar a "Lanzetillo" els dies 21 i 23, però ells havien programat 21 i 22. Per tal cosa hem de modificar el pla ja que la responsable del CAP comenta que si s'anul·len les cites de

dia 22 la població perdrà confiança amb ells amb totes les implicacions.

S'avisava a "la Taña" i es manté només la formació de les comares del dia 22, es cancel·la la formació d'ecografies.

Els dos ecògrafs que vàrem posar en funcionament el novembre del 2017 ja no funcionen. A "Lancetillo" en tenen un de nou, a "la Taña" L'associació "Medical Teams" inicia la propera setmana la cooperació a la zona i aportarà un ecògraf i també formació, segons ens explica Don Jaime (coordinador del CAP)

A "Lancetillo" proposen pel futur una jornada de Papanicolau per la població. El govern fa promoció sobre la importància de realitzar citologies per la prevenció del càncer però allà no tenen mitjans ni formació per fer-ho.

3. Formació del personal del CAP de "San Bartolomé" en ecografia. Del 26 de febrer al 2 de març

Dins la formació del personal metge del Cap en ecografia s'inclou el maneig de l'ecògraf cedit per "JICA" (agència japonesa de cooperació). La formació es realitza durant les visites programades per realitzar ecografies obstètriques.

Metges: Alfredo, Rosendo, Carlos, Claudia

Dones visitades: 38 (37 ecografies)

Edats: entre 43 i 13 anys, la mitja d'edat és de 29,11

Gestants: 34

33 gestacions evolutives; 1 avortament diferit, es deriva al l'hospital comarcal de Quiché; 13 de les dones gestants pertanyen al grup de risc de multiparitat, han tingut 5 embarassos o més. 1 d'elles ha tingut un part gemel·lar

Es realitza una VCE exitosa

Visites ginecològiques: 4

Motius:

- Amenorrea: 1
- Leucorrea: 1, es dona tractament
- Atàxia menstrual: 1
- Dolor costal en el puerperi:1

4. Formació al personal sanitari del CAP de “San Bartolomé” i de les comares de l’àrea. Dia 26 de febrer i 3 de març

Dia 26/2

Capacitació del personal del CAP junt amb la comare de “JICA” amb 15 assistents (auxiliars i personal d’infermeria).

Temàtica:

- Anatomia
- Detecció dels factors de risc durant l’embaràs, part i puerperi
- Control gestacional

Dia 1/3

Jornada de formació de les comares amb 81 assistents

Temàtica:

- Presentació
- Anatomia i fisiologia de l’embaràs i part
- Importància del control de l’embaràs per detectar riscos i poder prevenir possibles complicacions
- Com actuar davant situacions de risc durant l’embaràs, part i puerperi

S’entrega Kit bàsic i bàscula.

Comentaris: Problemes amb l’organització, com és habitual. No sabien com organitzar la formació ni la feina que pensàvem fer. El

coordinador del centre no hi era i es varen haver d'anar citant dones embarassades per realitzar les ecografies. El personal va respondre bé.

La setmana anterior a la nostre arribada es va realitzar una formació a les comares i ens varen comentar que si no se'ls donava material no vendrien ja que s'han de pagar elles el viatge. Per tal motiu decidim comprar unes bàscules per fer una bona captació, la resposta va ser bona.

5. Valoració de necessitats al Cap de “San Bartolomé” i de les comares

El CAP de “San Bartolomé” està molt ben organitzat.

El funcionament, la coordinació, l'atenció a la comunitat, la formació del personal, infraestructures, recursos humans i materials, contacte i formació de les comares estan coberts.

Cooperació activa de JICA i AMDA: recursos humans i materials

Hi ha un total de 530 parts anuals dels quals 150 són atesos al CAP

La prioritat és que no hi hagi morts maternes, motiu pel qual es faci una derivació hospitalària elevada. L'hospital comarcal del Quiché està a hora i mitja de distància, amb una xarxa de carreteres deficitària i un mitjà de transport poc segur per les dones i els seus infants.

En els dos darrers anys no han tingut cap mort materna, 6 morts fetals/ neonatals

Hi ha una casa materna on es deriven les gestants de risc

Programes coberts:

- Anticoncepció, control gestacional, alimentació infantil
- Mancances i necessitats
- Persona referent per millorar la gestió i organització dels projectes que es puguin començar (comunicació, control)

- Prevenció amb tractament amb àcid fòlic en l'etapa reproductiva
- Suplementació durant l'embaràs amb àcid fòlic i ferro

Realització de citologies. Es pot valorar derivar les mostres a l'hospital del Quiché si es realitza la formació del personal del CAP o proporcionar aparells ràpids per fer- ho (glucèmia, Hemoglobina i VIH)

Formació al personal en l'atenció al part eutòcic en dones de baix risc i material: matalassos, doppler matern.

Formació al personal en Lactància materna: eines de promoció, suport i coneixements segons les recomanacions de l'OMS

La dispersió poblacional, zones de difícil accés i dificultat amb el transport fa que els parts a casa siguin d'alt risc però la població per motius moltes vegades culturals vol un part domiciliari.

Les comares demanen una habitació per poder disposar d'un espai quan duen a les dones al CAP durant el procés de part.

Es podria valorar la possibilitat d'obrir una casa materna anexa al CAP per oferir a les dones un espai més segur pel naixement i a la vegada implicar a les comares que són les més properes a la comunitat, proporcionant un espai físic segur per realitzar la seva feina.